

REFERAT KLUBBMØTE I MALVIK ROTARY KLUBB 03.12.2024

Presidenten ønsket medlemmene og kveldens foredragsholder Sverre Kragset velkomne.

Til stede: Det møtte 15 medlemmer

Bursdager: Ingen

Lotteri: Jostein Br ble den heldige vinner.

Orienteringssaker:

1. Presidenten orienterte om siste møtet før jul når vi får besøk av Ingrid som vil dele adventstanker med oss. Han oppfordret medlemmene til å ta med sine ledsagere til å dele en hyggelig stund før jul. Presidenten ymtet også frempå om å komme med en hyggelig overraskelse på møtet.

3 min.:

Ivar delte et viktig tema med oss om hvor mye som må ordnes etter en persons død og ikke minst hvor vanskelig og tidkrevende det kan være i vår digitaliserte verden. Den praktiske hjelpen man hadde tidligere er borte, noe som kan gjøre sorgprosessen vanskeligere. Som sagt det er enklere å komme inn i livet enn ut.

Program:

Sverre Kragset hadde i dag en gripende beretning om de to jødiske barna Tibor og Vera som kom til hans barndomshjem på Nesjestranda i Romsdal under den 2. verdenskrigen, og som brutalt ble innhentet av Hitlers jødeutrenskning og sendt til dødsleieren i Tyskland der de døde.

Beretningen om disse jødene starter i forbindelse med tyskernes annektering av Østerrike 13. mars 1938 og det som den gang het Tsjekkoslovakia 15. mars 1939. Jødene i Tyskland og de landene som ble kontrollert av Tyskland. Jøder fikk en utrygg tilværelse, spesielt etter det som ble kalt Krystallnatten 09.-10. november 1938.

Her må også nevnes Nansenhjelpen som ble stiftet av Odd Nansen (sønn av Fritjof Nansen) i 1936 som var en norsk humanitær organisasjon. Organisasjonen skaffa innreisetillatelse til Norge i 1939 for 200 voksne og 60 barn. Organisasjonen var også aktiv med å hjelpe jøder å flykte over til Sverige senere under krigen.

Av disse jødene kom 8 voksne til Nesjestranda i april 1940 og senere kom barna Tibor og Vera i 1941 og 1942. Barna ble innlosjert hos prestefamilien Aksel og Astrid Kragset. Aksel Kragset var med i Nansenhjelpen. Barna opplevde perioden på Nesjestranda som god. Men etter hvert på høsten 1942 ble det svært utrygt å være jøde på grunn av tyskerne de norske nazistenes brutale framferd. Ved årsskiftet 1942/1943 ble det besluttet å flytte barna til Oslo for så å få de videre til Sverige. Reisa til Oslo gikk greit. Under den videre flukten til Sverige måtte de oppholde seg på et rom på Lillestrøm, men en norsk nazist anga dem og de ble arrestert 11. februar 1943 og 25. februar ble de sendt med lasteskipet «Gutenland» til Tyskland og deretter til Auschwitz er de endte sine dager i gasskammeret 3. mars 1943.

Det hele er beskrevet i hans bok «Krig og Hverdag»